

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

МАТЕРІАЛИ

**76-ї підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького складу
університету**

(24 лютого 2022 р., м. Ужгород)

**24 лютого 2022 року
м. Ужгород**

УДК 613:378.4(477.88)УжНУ

М 35

Матеріали 76-ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Факультет здоров'я та фізичного виховання. м. Ужгород, (24 лютого 2022 року) 2022. 92 с.

Організаційний комітет:

1. **Миронюк І.С.** – д.мед.н., проф., декан факультету здоров'я та фізичного виховання, голова
2. **Філак Я.Ф.** – к.фіз.вих., доц., завідувач кафедри фізичної реабілітації
3. **Маріонда І.І.** – к.пед.н., доц., завідувач кафедри фізичного виховання
4. **Мелега К.П.** – к.мед.н., доц., завідувач кафедри основ медицини
5. **Сивохоп Е.М.** – к.пед.н., доц., заступник декана
6. **Співак А.П.** – заступник декана

Науковий комітет:

1. **Слабкий Г.О.** - д.мед.н., проф., завідувач кафедри наук про здоров'я, голова
2. **Філак Ф.Г.** – к.мед.н., доц., заступник декана з наукової роботи
3. **Брич В.В.** – к.мед.н., доц., доцент кафедри наук про здоров'я
4. **Товт В.А.** – к.пед.н., доц., доцент кафедри фізичного виховання
5. **Русин Л.П.** - к.мед.н., доцент кафедри основ медицини
6. **Сабадош М.В.** - к.фіз.вих., доцент кафедри фізичної реабілітації

В даних матеріалах знайшли відображення результати наукових досліджень професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання УжНУ, які доповідалися на 76-й підсумковій науковій конференції професорсько-викладацького складу.

Рецензенти:

Погоріляк Р.Ю. – д.мед.н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та гуманітарних дисциплін ДВНЗ «УжНУ».

Любінець О.В. - д.мед.н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я Львівського національного медичного університеті ім. Д.Галицького

Рекомендовано до друку рішенням науково-методичної комісії факультету здоров'я та фізичного виховання від 23.03.2022 року, протокол №7.

ISBN 978-617-7798-83-4

Колектив авторів, 2022

ЗМІСТ

Кафедра фізичної реабілітації

Філак Я.Ф.

ОЦІНКА СТАНУ ПОСТАВИ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ
СКОЛІЗІОМЕТРА 9

Стеблюк С. В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-
МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ 11

Кляш М.І.

НОВІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ УЧНЯМИ З
ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ 14

Гаяш О.В.

ЗМІСТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ
ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ НУШ 17

Ляховець Л.О.

АКВААЕРОБІКА ЯК ЗАСІБ ГІДРОКІНЕЗІОТЕРАПІЇ ТА КОРЕКЦІЇ
ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТАРШОКЛАСНИЦЬ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ ДО
СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП 20

Грига М.М.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ЛЮДЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ З
ЗАХВОРЮВАННЯМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ ГРУДНОГО
ВІДДІЛУ ХРЕБТА УСКЛАДНЕНИХ ПРОТРУЗІЄЮ 23

Кафедра основ медицини

Мелега К. П.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ЛЕГЕНЕВОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОЇ КОРОНАВІРУСНОЇ
ХВОРОБИ 27

Філак Ф.Г.

ПСИХОСОМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХВОРИХ ПІСЛЯ
ОПЕРАТИВНОГО ВТРУЧАННЯ НА ОРГАНАХ ЧЕРЕВНОЇ
ПОРОЖНИНИ 29

Мальцева О.Б., Дуб М.М.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ В СЕРЕДОВИЩІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 31

Русин Л.П., Дуткевич-Іванська Ю.В.

АНАЛІЗ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ ВНЗ ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРОБ ТА РУХОВИХ ТЕСТІВ 33

Дуткевич-Іванська Ю.В., Русин Л.П., Кіш В.П.

ПОРУШЕННЯ ПОСТАВИ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ 36

Федюніна Є.О.

ВІСЦЕРАЛЬНА ТЕРАПІЯ В ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ НА
ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ II ТИПУ 39

Кафедра наук про здоров'я

Миронюк І.С.

ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИКА, ЕТИКА ТА ЛІДЕРСТВО В ГРОМАДСЬКОМУ ЗДОРОВ'Ї» МАГІСТРАМ ОНП «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» (компонент регіональних і місцевих політик)

43

Слабкий Г.О., Білак-Лук'янчук В.Й.

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ ЯК БАЗОВИЙ РІВЕНЬ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ПО ЗБЕРЕЖЕННЮ ТА ЗМІЦНЕННЮ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ

45

Яцина О.Ф.

ТРАНСФЕСІОНАЛІЗМ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЇ Ю. ХАБЕРМАСА

47

Брич В.В., Дуб М.М.

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ У РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З НАСЛІДКАМИ ТРАВМ ТА ХВОРОБАМИ КІСТКОВО-М'ЯЗОВОЇ СИСТЕМИ

50

Співак А.П.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ ПРОЕКТУ ПРОГРАМИ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ХІРУРГІЧНИХ СТАЦІОНАРІВ З ПИТАНЬ РЕАБІЛІТАЦІЇ В РАНЬОМУ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ

53

Лепканич А. О.

ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ РІВНІВ ЩОДЕННОГО ПЕРЕБУВАННЯ СТУДЕНСЬКОЇ МОЛОДІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

55

Кафедра фізичного виховання

Бондарчук Н.Я.

ВПЛИВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НА ФІЗИЧНИЙ ТА ПСИХІЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ТОЧКИ ЗОРУ ПІДГОТОВКИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

58

Мадяр-Фазекаш Е.О., Степчук Н.В.

РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

60

Маріонда І.І., Трифан О.М.

НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ РЕФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

63

Мордвінцев Г.О., Петрушко М.І., Звонар В.В.

ФОРМУВАННЯ ПОТРЕБ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ

65

Пишка О.П., Шелехова Т. В.

ЗМІСТ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ГІМНАСТІВ СТАРШИХ РОЗРЯДІВ ЗА ПРОГРАМОЮ КАНДИДАТІВ У МАЙСТРИ СПОРТУ ТА МАЙСТРІВ СПОРТУ

68

Петрушко М.І., Мордвінцев Г.О.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ СТАРТОВОГО СТРИБКА В ПЛAVАННІ І МЕТОДИКА ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	70
Семаль Н.В., Звонар В.В. УПРАВЛІННЯ ПЕРЕДСТАРТОВИМ СТАНОМ СПОРТСМЕНІВ В ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ	71
Тимочко О.І. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗВО ЗАСОБАМИ СИЛОВИХ ВИДІВ СПОРТУ	73
Товт В.А СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПІДГОТОВЧОЇ ЧАСТИНИ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З ЕЛЕМЕНТАМИ БАСКЕТБОЛУ	76
Тулайдан В.Г., Шелехова Т. В. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧОГО ФІТНЕСУ НА ОРГАНІЗМ	79
Хома Т.В., Кевпанич В.В. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	80
Федорішко А.А СПЕЦИФІКА ПОБУДОВИ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ПАУЕРЛІФТИНГУ У ГРУПІ СПОРТИВНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	83
Шанта І.Ф. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З ЕЛЕМЕНТАМИ ФУТБОЛУ СЕРЕД УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ	87
Кручаниця В.В., Слабкий Г.О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ МАГІСТРАМ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ПРЕДМЕТУ «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ РОЗЛАДІВ ПСИХІКИ ТА ПОВЕДІНКИ, САМОГУБСТВ»	90

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Хома Т. В., Кевпанич В.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
кафедра фізичного виховання

Вступ. У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затвердженому 2011 року, поняття «здоров'язбережувальна компетентність» визначається як «здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей» [2]. Означений документ включає освітні галузі, з-поміж яких виокремлено «Здоров'я і фізична культура». Основною метою галузі є: «розвиток здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України» [там же].

Державним стандартом базової середньої освіти від 2020 року визначено ключові компетентності, серед яких: громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя [1]. У документі вказано вимоги до результатів навчання за освітніми галузями, у тому числі й соціальною та здоров'язбережувальною. Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є «розвиток особистості учня, який здатний до самоусвідомлення, гармонійної соціальної і міжособистісної взаємодії, спрямованої на збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, дбає про безпеку, виявляє підприємливість та професійну зорієнтованість для забезпечення власного і суспільного добробуту» [там же]. Вимогами галузі передбачено турбота учня про власне здоров'я, усвідомлення цінності дотримання здорового способу життя, прийняття рішень щодо власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту. Саме тому для закладів загальної середньої освіти актуальним на часі

залишається питання удосконалення організації освітнього процесу, забезпечення максимально належних умов для якісного навчання здобувачів освіти, формування у них ключових компетентностей, здоров'язбережувальної зокрема. Важливим у цьому процесі є уроки фізичної культури, спортивно-масова робота, які мотивують школярів до рухової активності, систематичних занять спортом.

Вивчення означеного питання у центрі досліджень науковців (Мондич О., Панасенко Т., Холодний О., Пристинський В. та інші).

Відтак, О. Мондич на основі аналізу наукової літератури визначає базове поняття «здоров'язбережувальна компетентність», як «інтегральну якість особистості, яка проявляється у її загальній здатності до здоров'язбережувальної діяльності, що ґрунтується на інтеграції знань, умінь, навичок, ціннісних ставлень особистості, спрямованих на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – свого та оточення. Кінцевим результатом своєї діяльності здоров'язберігаюче середовище бачить компетентність дій в інтересах свого здоров'я і здоров'я суспільства» [3].

Вивчаючи вплив уроків фізкультури на формування здоров'язберігаючої компетентності, О. Холодний, В. Пристинський підкреслюють, що «на уроках фізичної культури, мають бути застосовані підходи щодо оперативного-дієвого формування в учнів морально-ціннісного ставлення до здоров'я і здорового способу життя. Необхідно визначати оптимальні шляхи впливу здоров'язбережувальних знань на мотиваційно-потребнісну сферу з метою активного впровадження здорового способу життя, як важливої соціальної умови організації життєдіяльності людини. Застосування саме такого підходу є необхідним, оскільки орієнтація на здоровий спосіб життя та систематичні заняття фізичною культурою і спортом, формуються значною мірою в дитячому та підлітковому віці» [5, с. 33].

Мета дослідження: з'ясувати теоретичні аспекти проблеми формування здоров'язберігаючої компетентності у процесі організації уроків фізичної культури в закладах загальної середньої освіти.

Матеріали та методи. У процесі дослідження означеної проблеми опрацьовано нормативно-правову, навчально-методичну та фахову літературу; серед методів наукового дослідження виокремлено спостереження, бесіду, аналіз, синтез.

Результати дослідження. Вивчаючи наукову літературу та враховуючи досвід роботи, з'ясовано, що здоров'язберігаюча компетентність формується у процесі вивчення всіх предметів, а особливо під час занять фізичною культурою та спортом. Спостереження за уроками фізичної культури у закладах загальної середньої освіти, бесіда з учителями дали змогу визначити, що зацікавленість учнів уроками фізкультури, позитивна мотивація до занять спортом є головними чинниками для усвідомлення важливості вести активний здоровий спосіб життя.

Погоджуємось із думкою Л. Фролової: «Перед сучасним учителем фізичної культури стоїть завдання забезпечити високий рівень активності учнів на уроках. Для цього необхідно, щоб школярі випробовували інтерес до занять фізичними вправами, прагнули розвивати необхідні для цього фізичні і психічні якості і отримували задоволення від цих уроків» [4, с.10]. Вважаємо, що у

процесі організації і проведення уроків фізичної культури, педагогу необхідно зосередити увагу на: активному міжособистісному спілкуванні, в основі якого – педагогіка партнерства; позитивному емоційному настрої на уроці; застосуванні ігрових технологій навчання; залученні усіх учнів до фізичної активності на уроці з диференціацією завдань відповідно до медичних показників; встановленні міжпредметних зв'язків чи інтеграції.

На уроках фізичної культури радимо проводити вправи з елементами фітнесу, аквафітнесу, аеробіки, чирлідінгу; залучати школярів до гри у флорбол, військово-спортивних ігор, «футбол 3», корфбол; взимку запроваджувати естафети з лижними перегонами, скандинавську ходьбу тощо. Такі види діяльності зацікавлюють учнів, активують їх, викликають емоційне задоволення, бажання перемогти, формують усвідомлене ставлення до необхідності руху, як важливого складника здоров'я й життя людини.

Як бачимо, головними вимогами до сучасного уроку фізичної культури є: застосування інноваційних методів навчання, здійснення міжпредметних зв'язків та інтегрованого підходу; забезпечення оздоровчої, розвивальної спрямованості; формування в учнів навичок до занять фізичними вправами з урахуванням їх інтересів, прагнення до збереження власного здоров'я та здоров'я оточуючих.

Висновки. Отже, проведене нами дослідження дало можливість з'ясувати, що формування здоров'язберігаючої компетентності залежить від організації уроків фізичної культури, впровадження новітніх технологій навчання, педагогічної майстерності вчителя для мотивації школярів до занять спортом.

Література:

1. Державний стандарт базової середньої освіти URL: https://rada.info/upload/users_files/44327624/45ad91aeaff7ed438c4a8b16b7fa5cbd.doc
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
3. Мондич О. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців – вчителів початкової школи. Науковий вісник Ізмайльського державного гуманітарного університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 56. 2021. С. 182-192
4. Фролова Л. С. Організація та методика підготовчої частини уроку з спортивних ігор: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2015. 121 с.
5. Холодний О. І., Пристинський В. М. Формування здоров'язбережувальних компетентностей дітей та учнівської молоді у процесі фізичного виховання. Монографія. Слов'янськ. Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 202 с.